

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

P9_TA(2019)0112

Brutalne stłumienie niedawnych protestów w Iranie**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie brutalnego stłumienia niedawnych protestów w Iranie (2019/2993(RSP))**

(2021/C 255/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wcześniejsze rezolucje w sprawie Iranu, zwłaszcza rezolucję z 19 września 2019 r. w sprawie Iranu, w szczególności sytuacji obrońców praw kobiet i uwięzionych obywateli UE o podwójnym obywatelstwie ⁽¹⁾,
  - uwzględniając konkluzje Rady z 4 lutego 2019 r. w sprawie Iranu,
  - uwzględniając wydane w imieniu UE oświadczenie wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Josepa Borrella Fontellesa z 8 grudnia 2019 r. w sprawie niedawnych protestów w Iranie,
  - uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z 21 listopada 2019 r. w sprawie rozwoju wydarzeń w Iranie,
  - uwzględniając decyzję Rady z 12 kwietnia 2018 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania środków ograniczających o kolejnych 12 miesięcy w odpowiedzi na poważne naruszenia praw człowieka w Iranie,
  - uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka,
  - uwzględniając wytyczne UE w sprawie kary śmierci, a także wytyczne w sprawie tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniania oraz wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 25 października 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Iranu po zawarciu porozumienia w sprawie energii jądrowej ⁽²⁾,
  - uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 73/181 z 17 grudnia 2018 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu,
  - uwzględniając raport specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu z 30 stycznia 2019 r.,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych (MPPOiP) z 1966 r., którego stroną jest Iran,
  - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że dziesiątki tysięcy obywateli Iranu reprezentujących wszystkie warstwy społeczne skorzystało z podstawowego prawa do wolności zgromadzeń i wyraziło niezadowolenie z sytuacji ekonomicznej i wzrostu cen paliw o co najmniej 50 % w największych od 40 lat demonstracjach;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0019.⁽²⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 86.

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

- B. mając na uwadze, że pomimo wielokrotnych międzynarodowych apeli o powściągliwość, irańskie siły bezpieczeństwa użyły nieproporcjonalnych środków i siły wobec demonstrantów; mając na uwadze, że według doniesień społeczeństwa obywatelskiego irańskie siły bezpieczeństwa otworzyły ogień do nieuzbrojonych demonstrantów, którzy nie stwarzali żadnego bezpośredniego zagrożenia, i rzekomo strzelały tak, aby zabić;
- C. mając na uwadze, że według Amnesty International podczas protestów zginęły co najmniej 304 osoby, w tym dzieci, wiele osób zostało rannych, zaś tysiące protestujących, a także dziennikarzy, obrońców praw człowieka i studentów zostało aresztowanych; mając na uwadze, że władze irańskie nie podały liczby ofiar śmiertelnych i odmawiają wydania zwłok rodzinom ofiar;
- D. mając na uwadze, że 16 listopada 2019 r. władze irańskie na pięć dni niemal zupełnie zablokowały komunikację internetową, uniemożliwiając prawie całkowicie kontakt online osobom przebywającym w Iranie i blokując przepływ informacji o brutalnych represjach; mając na uwadze, że blokowanie komunikacji internetowej stanowi naruszenie podstawowego prawa dostępu do informacji i nieproporcjonalne ograniczenie wolności słowa oraz jest stałą taktyką władz;
- E. mając na uwadze, że w rezolucji z 25 października 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Iranu po zawarciu porozumienia w sprawie energii jądrowej⁽³⁾ Parlament podkreślił znaczenie przestrzegania wytycznych UE w dziedzinie praw człowieka, w tym w sprawie obrońców praw człowieka, w kontekście stosunków UE–Iran;
- F. mając na uwadze, że w Iranie obrońcy praw człowieka, dziennikarze, prawnicy i działacze wypowiadający się w internecie nadal są prześladowani, arbitralnie przetrzymywani, zatrzymywani i ścigani za swoją pracę; mając na uwadze, że irańskie Ministerstwo Wywiadu i inne organy podjęły zdecydowane działania przeciwko społeczeństwu obywatelskiemu; mając na uwadze, że 77 członków opozycji reformatorskiej, głównie z Frontu Udziału w Islamskim Iranie, wydało otwarte oświadczenie potępiające nadmierne użycie siły podczas tłumienia protestów; mając na uwadze, że niektórzy z nich zostali postawieni przed sądem za „szerzenie propagandy przeciwko Republice Islamskiej”, a dwie osoby zostały aresztowane, a mianowicie Mohammad Kianusz Rad i Mehdi Mahmudian;
- G. mając na uwadze, że irańskie sądy nie gwarantują sprawiedliwego procesu, odmawiają dostępu do pomocy prawnej i wizyt przedstawicieli konsulatów, ONZ i organizacji humanitarnych oraz dopuszczają wykorzystywanie zeznań wymuszonych torturą jako dowodów procesowych; mając na uwadze, że brak niezależnych mechanizmów gwarantujących odpowiedzialność pracowników sądownictwa oraz że nadal istnieją poważne obawy dotyczące upolitycznienia sędziów, w szczególności tych, którzy przewodniczą sądom rewolucyjnym;
- H. mając na uwadze, że wiele osób z podwójnym – unijnym i irańskim – obywatelstwem zostało zatrzymanych za działalność na rzecz praw człowieka lub działalność akademicką; mając na uwadze, że od czerwca 2019 r. w Iranie więzionych jest dwoje francuskich naukowców, a mianowicie Fariba Adelkhah i, jak ostatnio potwierdzono, Roland Marchal;
1. składa kondolencje rodzinom ofiar; życzy wszystkim poszkodowanym szybkiego powrotu do zdrowia;
  2. ubolewa nad masowym i nieproporcjonalnym użyciem siły przez Iran wobec uczestników pokojowych demonstracji, którzy tylko korzystali z prawa do wolności wypowiedzi, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń; podkreśla, że takie działania są niedopuszczalne, i apeluje do władz Iranu o podanie do wiadomości publicznej łącznej liczby ofiar śmiertelnych i osób zatrzymanych, przeprowadzenie szybkiego, bezstronnego, niezależnego i przejrzystego dochodzenia w sprawie zarzutów dotyczących nadmiernego użycia siły, w tym bezpośrednich ataków sił bezpieczeństwa na protestujących, a także o pociągnięcie do odpowiedzialności wszystkich sprawców;
  3. domaga się bezwarunkowego uwolnienia wszystkich demonstrantów, obrońców praw człowieka i dziennikarzy, którzy przebywają obecnie w areszcie za korzystanie z przynależnego im prawa do wolności wypowiedzi i zgromadzeń; ponadto domaga się, by władze informowały rodziny o miejscu pobytu zatrzymanych oraz wzywa do umożliwienia prawnikom i obserwatorom międzynarodowym nieskrępowanego dostępu do osób zatrzymanych podczas protestów i do podania nazwisk osób zatrzymanych społeczności międzynarodowej; ponawia wcześniejszy apel Parlamentu o uwolnienie Nazanin Zaghari-Ratcliffe i wielu innych bezprawnie zatrzymanych osób;

⁽³⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 86.

Czwartek, 19 grudnia 2019 r.

4. zdecydowanie potępią decyzję Iranu o zablokowaniu internetowego dostępu do globalnych sieci, która uniemożliwiła obywatelom Iranu komunikowanie się i swobodne otrzymywanie informacji; podkreśla, że takie działania stanowią wyraźne naruszenie wolności słowa; wzywa władze Iranu do odblokowania komunikacji i usług internetowych;
  5. podkreśla, że prawa podstawowe, takie jak wolność wypowiedzi i zgromadzeń, muszą być zawsze przestrzegane, i wzywa władze Iranu do wypełnienia zobowiązań międzynarodowych, w tym zobowiązań na mocy MPPOiP;
  6. wzywa ONZ, w szczególności Radę Praw Człowieka, do niezwłocznego zainicjowania kompleksowego dochodzenia w sprawie wydarzeń z ostatnich tygodni, pod przewodnictwem specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Iranie, aby wyjaśnić zarzuty dotyczące poważnych naruszeń praw człowieka w tym kraju od momentu wybuchu protestów, oraz wzywa Iran do zapewnienia pełnego i nieograniczonego dostępu osobom prowadzącym dochodzenie;
  7. przypomina swą rezolucję z 19 września 2019 r.; wyraża głębokie ubolewanie z powodu braku postępów w sprawach dotyczących przetrzymywanych w Iranie osób z podwójnym, unijnym i irańskim, obywatelstwem; wzywa władze Iranu do natychmiastowego uwolnienia Rolanda Marchala i Fariby Adelkhah, a także wszystkich obrońców praw człowieka, których uwięziono i skazano tylko za korzystanie z przysługującego im prawa do wolności słowa, zrzeszania się i pokojowego zgromadzania się;
  8. wzywa UE, w tym wiceprzewodniczącego / wysokiego przedstawiciela, do dalszego poruszania kwestii praw człowieka w rozmowach z władzami Iranu na forach dwustronnych i wielostronnych, w szczególności w kontekście dialogu politycznego UE–Iran na wysokim szczeblu;
  9. ponownie wyraża pełne poparcie dla laureatów Nagrody im. Sacharowa: Nasrin Sotude i Dżafara Panahiego; ubolewa nad faktem, że Nasrin Sotude nadal przebywa w więzieniu, skazana na 33 lata i 148 batów, i nalega na jej natychmiastowe i bezwarunkowe zwolnienie; wzywa władze Iranu do zniesienia zakazu podróżowania, który od 2010 r. obowiązuje Dżafara Panahiego;
  10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Najwyższemu Przywódcy Islamskiej Republiki Iranu, prezydentowi Islamskiej Republiki Iranu oraz członkom Madżlisu.
-